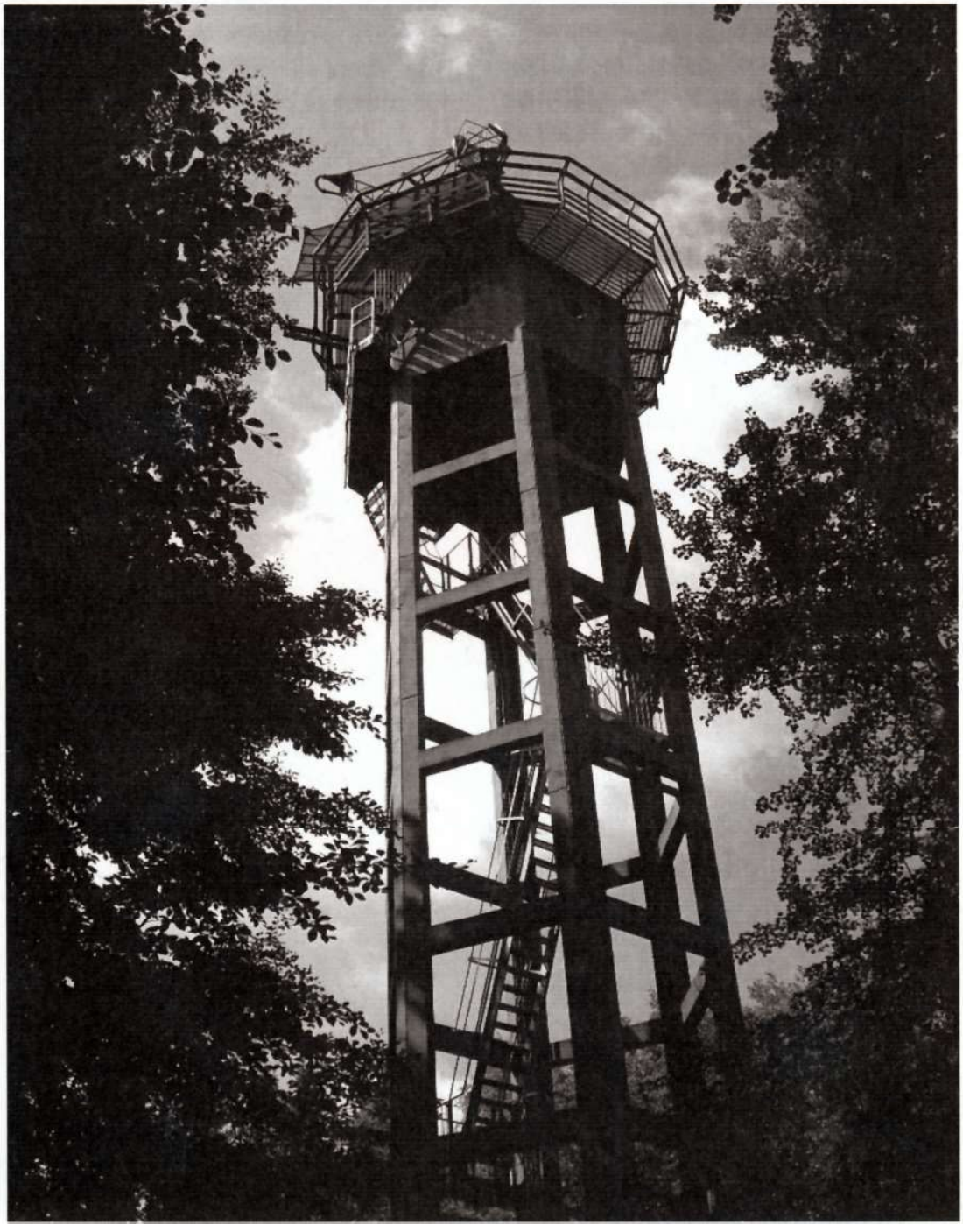
fahs

Medlemsblad for Frederiksborg Amts Historiske Samfund

NUMMER 3 August 2010 24. ÅRGANG

Nyt fra bestyrelsen

Kære medlemmer
Når turudvalget (Torben Bill-Jessen) planlægger den næste tur eller det næste foredrag, forsøger han at finde et emne som relaterer til vores seneste årbøger eller en artikel i FAHS bladet, og det skal helst også være noget, som man ikke selv lige kan løse billet til eller får taget sig sammen til at gøre. Det er ikke helt nemt, og det lykkes måske ikke altid, men som udgangspunkt vil bestyrelsen gerne have, at der er sammenhæng i tingene.

Turen til Radarhoved Multebjerg onsdag den 25. august kl. 9.30 om formiddagen er et godt eksempel på et udflugtsmål, som normalt ikke er tilgængeligt. Bestyrelsen håber, at 30 af foreningens medlemmer har lyst til og mulighed for at deltage. Til dem der ligesom formanden er i arbejde, vil jeg sige, at alle udflugter fremover ikke bliver på hverdage, men at foreningen kan være afhængig af institutioner (i dette tilfælde militæret) eller af hvilke forpligtigelser kyndige guider/foredragsholdere i øvrigt har.

Bogen om Esrum Sø er godt på vej, og forventes at ligge klar til november. Indtil da må I glæde jer over Niels Richter-Friis artikel i dette nummer. Hvis, jeg skriver utrykkeligt hvis, vi kan få det til at passe, drømmer Torben og jeg om et arrangement en lørdag eftermiddag sidst i november med fordrag af Niels Richter-Friis og afhentning af årbøger. Vi får se om det lykkes - det vil fremgå af det næste nummer af FAHS bladet.

Også i første halvår af 2010 har foreningen fået nye medlemmer, men der er altid plads til flere, så skub gerne til venner og bekendte.

På bestyrelsens vegne
Eva Stennicke

Forsiden: RHM HF (højdefindertårn). Foto: Ebbe Nielsen

FAHS
Medlemsblad for Frederiksborg Amts Historiske Samfund
Eva Stennicke (ansvh.)
Tryk: FOA
Tilrettelæggelse og layout: Eva Stennicke

FAHS udkommer 4 gange årligt, i februar, april, august, november.
Artikler sendes til redaktøren, se adressen nedenfor.

Bestyrelsen:
Eva Stennicke (formand)
Peter Kalko (næstformand)
Anders Alsløv (kasserer)
Torben Bill-Jessen
(ture og foredrag)
Margrethe Krogh Sørensen
(sekretær)
Rolf Kjær-Hansen
Kirsten Baunegaard

Kontakt til foreningen:
Eva Stennicke
E-mail: eva.stennicke@mail.dk
Tlf.: 49 28 36 38
Adresse:
Frederiksborg Amts Historiske Samfund
v/ Eva Stennicke
c/o Helsingør Kommunes Biblioteker
Marienlyst Alle 4
3000 Helsingør

Foreningens bank er Nordea,
Registreringsnummer. 1335
Kontonummer: 4374709599

På **www.fahs.dk** finder man bl.a. opdaterede oplysninger om udflugter og foredrag. Desuden registeret til årbøgerne 1906-2000 samt en oversigt over de ældre årbøger, som foreningen stadig har til salg.

Alle gode gange tre

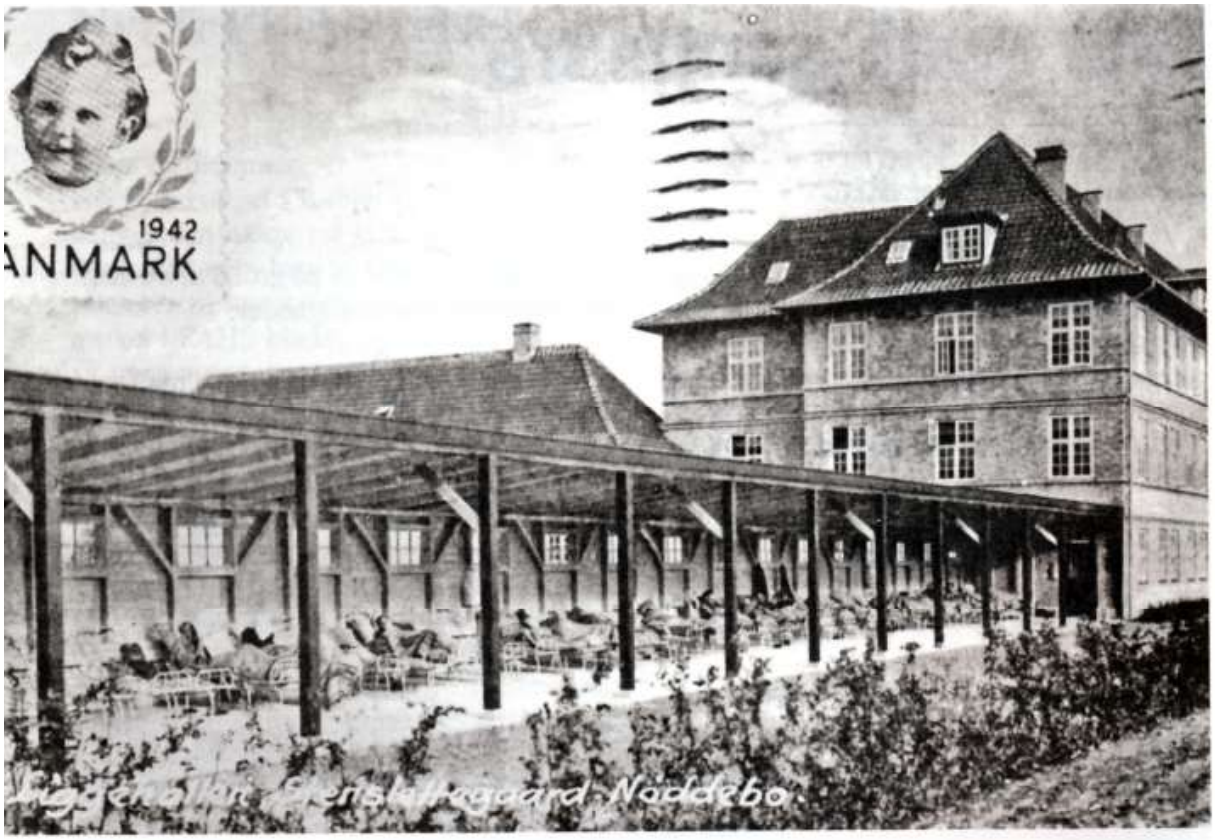
af Niels Richter-Friis

I år er det tredje gang, jeg er leveringsdygtig i en årbog til Frederiksborg Amts Historiske Samfund. Det startede med bogen »Esrum Kanal«, og derefter kom Flemming Runes tobindsværk »Gribskov« Til efteråret bliver det »Esrum Sø - til lands og til vands«, som jeg modsat de to andre selv har skrevet.

Det hører til undtagelserne, at én og samme person skriver, illustrerer, layouter og selv udgiver en bog af denne størrelse. Det er også kun muligt på grund af tre sammenfaldende omstændigheder:

1. I 1963 blev jeg civilingeniør med speciale i de grafiske fag, herunder fotografi og reproduktionsteknik.
2. Året efter flyttede jeg til Nødebo i et hus direkte til Esrum Sø og begyndte omgående at interessere mig for søen – eller mere præcist om alt med tilknytning til Esrum Sø.

Stenslettegaard ca. 1935

3. Min uddannelse førte mig via et trykkeri til forlagsbranchen, hvor jeg først udgav en række tekniske fagblade og turistpublikationer. Senere kulturhistoriske tidsskrifter og bøger, f.eks. Folk og minder fra Nordsjælland, som jeg havde i godt 20 år, og senest Flemming Runes tobindsværk om Gribskov.

Den helt væsentlige grund til min interesse for Esrum Sø er, at der virkelig er noget at interessere sig for! Søen regnes nemlig for verdens bedst undersøgte i ferskvandsbiologisk henseende. Til lands når seværdighederne ganske vist ikke samme internationale højde, men de tæller dog f.eks. Skipperhuset og Gribskovs smukke stutterivange langs søen. Og hvis man begynder at gå i dybden, dukker der meget spændende op, lige fra landets uden sammenligning mærkværdigste monument til Danmarks allerførste frimærke. Der er hundredvis af eksempler på spændende historier og finurligheder, som tilsammen giver en større oplevelse – og det fortjener Esrum Sø.

I det hele taget skal FAHS's kulturhistorisk interesserede medlemmer ikke være urolig for, at det hele handler om aborrer og børsteorme, for det gør det slet ikke. Tilføjelsen »til lands og til vands« indikerer, at søens bredder også er blandt bogens mange emner – og i øvrigt er flere, der er knyttet til søen, er også kulturhistoriske, f.eks. erhvervsfiskeriet.

Tekst til begge billeder i artiklen

Bogen kommer til at indeholde over 500 illustrationer. To af dem handler om tuberkulosehjemmet Stenslettegaard i Nødebo:

Ud for Nødebo kan man, når vandet er så klart som her, se et stort cementrør på godt et par meters dybde. Det går 70 meter ud i vandet og blev fra 1932 brugt til udledning af spildevand fra det nyopførte Stenslettegård, der var Københavns Kommunes plejehjem for tuberkuløse mænd med plads til 57 patienter. Blandt de lokale var der naturligvis mange protester, »idet man frygtede, at en Forurening af Søen vilde være meget farlig for Badelivet«. Landbrugsministeriet krævede »fyldestgørende Begrænsningsforanstaltninger ikke blot af hensyn til Smittefaren, men ogsaa af Hensyn til Bevarelse af Esrom Søs værdifulde Fauna, ikke alene Fiskebestanden, der ved Bortforpagtning af Fiskeriet er en Indtægtskilde for Staten, men ogsaa til det lavere Dyreliv«. En landvæsenskommission afgjorde, at »Desinfektion af alle Spiseredskaber paa Tuberkulosehjemmet skal ske ved Kogning,« og at klor og andre desinfektionsmidler ikke måtte føres ud i søen. I 1955 blev Stenslettegård taget i brug som psykiatrisk plejehjem fra patienter fra Sct. Hospital, og i 1983 blev det nedlagt. I dag har Hillerød Kommune indrettet lejligheder, og navnet er ændret til Stenslettehus. Maj 2004.

FAKTABOKS: Manden bag årbøgerne

Niels Richter-Friis er født 1938. Matematisk student 1956. Civilingeniør (kemisk) 1963. Gift 1963 (med Lene). Kom til H.P. Hansens Bogtrykkeri A/S, blev teknisk direktør i 1968, samtidig teknisk direktør i Bjarnholt Reproduktion A/S. Fik smag for forlagsbranchen og begyndte at assistere sin far, Valdemar Richter-Friis, der i 1922 havde grundlagt Dansk Bladforlag, der udgav fagblade, f.eks. Bil & Motor, Jødisk Orientering, Malermesteren, og This Week in Copenhagen, som var forlagets største aktiv, og som i 1976 blev fusioneret med Guide to Copenhagen og to år senere solgt til Politikens Hus.

Da hans far døde i 1976, overtog Niels Richter-Friis Dansk Bladforlag og tilførte en række tekniske fagblade, bl.a. Brygmesteren, Dansk Vejtidsskrift, Plastic (senere Plast Panorama Scandinavia) og Stads- og Havneingeniøren. Samme år overtog han Folk og minder fra Nordsjælland fra Erik Gribsø og kom herved i kontakt med en række forfattere. Dette sammen med hans know how om turistpublikationer (This Week) førte til, at han i 1983 startede Tourist in North Zealand (senere Tourist in Copenhagen and North Zealand, Tourist in Copenhagen og i dag Copenhagen Tourist), som udviklede til et betydeligt aktiv, og som i 1992 udkom på 5 sprog – i stor udstrækning med de samme forfattere som Folk og minder fra Nordsjælland. Samme år solgte han Tourist til Kraks Forlag A/S, men fortsatte som konsulent de næste 6 år, indtil han gik på efterløn. Også i efterlønsperioden var han tilknyttet publikationen som konsulent, dog i mere begrænset omfang, og det er han den dag i dag, hvor en af Kraks tidligere medarbejdere har overtaget udgivelsen af Copenhagen Tourist.

Da Niels Richter-Friis fyldte 67 år, startede han Forlaget Esrum Sø, som siden har udgivet Bendt Friis: Esrum Kanal (2006), Godfred Hartmann: Nordsjællandsminder (2007) og Flemming Rune: Gribskov (2009) – og nu altså Esrum Sø (2010).

RADARHOVED MULTEBJERG

af Ebbe Nielsen

Alle der har kørt eller kører rundt i Nordsjælland, navnlig ad vejen fra Fredensborg gennem Endrup til Jonstrup, har ikke kunnet undgå at bemærke den snorende radar, der stikker op over træerne i Gribskov på den anden side af Esrum Sø. Radaren står placeret på Multebjerg.

I fortsættelse af årbogen om Gribskov besøger FAHS på sin efterårstur onsdag den 25 august 2010 denne interessante og spændende lokalitet i Gribskov, hvor flyvevåbnets Air Control Wing har en radarstation placeret med navnet Radarhoved Multebjerg. Nedenfor følger lidt historie om radarstationen.

I FAHS årbogen om Gribskov bind 2 side 136-137 omtales Gribskovs højeste punkt, Multebjerg, med en højde over havets overflade på 89,2 meter. I beskrivelsen fremhæves den enestående udsigt, som forfatteren Elith Reumert oplevede på stedet i 1894.

Netop muligheden for herfra at skue vidt indgik 58 år senere i de militære overvejelser om placering af én af 6 radarstationer i Danmark beregnet til dels overvågning af luftrummet over Danmark og tilstødende områder, dels gennemførelse af kontrol af flyvevåbnets luftforsvarsfly i forbindelse med bl.a. suverænitetshævdelse.

I slutningen af 1951 besluttedes at radarstationen i Nordsjælland skulle placeres på den 85 meter høje bakke, Høje Sandbjerg, vest for Vedbæk. De øvrige stationer skulle placeres på Rytterknægten på Bornholm, Skovhuse ved Vordingborg, Skagen, Karup og Skrydstrup. Den planlagte radarstation i Karup blev senere fundet overflødig, og blev aldrig bygget. Beslutningen om anvendelsen af Høje Sandbjerg blev et år senere ændret til, at Multebjerg i stedet skulle anvendes.

Byggeriet på Multebjerg igangsattes i januar 1954 og omfattede i grove træk etablering af en asfalteret vej fra Kagerup Station til Multebjerg. På selve Multebjerg byggedes en betonbunker ned i bakken med en tilhørende opholdsbygning i det fri.

På selve bakken opførtes tre radartårne i en "åbne" konstruktion i en højde således, at de tre radarer havde frit udsyn over træerne, dvs. over 30 meters højde. Radartårnene blev forbundet til bunkeren ved nedgravede betonstøbte kabelgrave.

Installationen af radarudstyret, kabler, mv. påbegyndtes i slutningen af juni 1954. På hvert af de to tårne blev installeret en højdefinderradar, mens det tredie tårn fik monteret en søgeradar. Søgeradaren leverede afstand og retning til de detekterede fly, og højden kom selvsagt fra højdefinderne. I vore dage fremstilles radarer, hvor en enkelt radar giver alle tre oplysninger, såkaldte 3D-radarer.

Kontrollen med de til stationen tildelte jagerfly foregik via radio, til hvilket formål der i et mindre område tæt på selve Multebjerg blev bygget en radiobunker, der på toppen blev udstyret med en høj gittermast, hvorpå radioantenner til transmission blev monteret. Radioantennerne til modtagelse blev monteret på en gittermast på selve Multebjerg.

Strømforsyningen til drift af stationen blev leveret fra det civile net, og hvis nødvendigt med stationens egne generatorer. Begge de nævnte områder blev indhegnet med et kraftigt trådhegn med vinklet pigtråde øverst på hegnet. Betjeningsudstyret til radarer og radioer blev placeret i dertil beregnede

Luftfoto af Radarstation Multebjerg. Foto: RHM

rum i de nævnte bunkere. 12 måneder efter byggeriets begyndelse blev radarstationen afprøvet for første gang, og i midten af maj 1955 blev den erklæret operativ.

De første radarer på stedet var to højdefindere benævnt AN/TPS-10D, der blev anvendt fra 1954-1958. Endvidere søgeradaren, AN/FPS-8, anvendt fra 1954-1970, idet dog dens radarskærm i begyndelsen af 60'erne blev udskiftet med en forbedret type, som gav en betydelig forøgelse af radarens rækkevidde, men som tillige krævede, at radarens fundament måtte ændres, hvorfor et nyt rundt silolignende tårn på ca. 40 meters højde blev bygget, og hvortil radaren blev flyttet.

De to første højdefindere blev i 1958 udskifte med en ny type, AN/FPS-6A, hvoraf en stadig anvendes. Den første søgeradar blev i 1970 udskiftet med en ny og mere kapabel LORD radar. Den radar anvendes fortsat.

Gennemførelsen af de operative og de dertil støttende opgaver blev dengang som i dag løst døgnet rundt. Dengang anvendtes fire vagthold, således at der blev anvendt to vagthold på hverdage samt lørdag formiddag. I øvrige perioder anvendtes et vagthold.

I 50'erne kunne man ikke som i dag løse de mange opgaver, som gennemførelsen af varslingen og kontrollen krævede, ved en udstrakt anvendelse af computere. Opgaverne måtte derfor løses manuelt, hvilket krævede en del mandskab både til gennemførelse af de operativt relaterede opgaver, men også til bl.a. reparation og vedligeholdelse af

udstyret samt administration og forsyning. Da soldaterne dengang ikke bare kunne forlade tjenestestedet, når dagens/nattens tjeneste var forbi, var der behov for kasernefaciliteter til indkvartering, forplejning, fritidsaktiviteter, osv.

I midten af 1954 påbegyndtes byggeriet af et kaserneområde, der blev placeret nær ved Kagerup Station. Kasernen blev, bortset fra kostforplejningen, taget i brug i slutningen af oktober 1955. I midten af januar 1956 blev kasernen af Nordsjællandske Bygningsdistrikt formelt overdraget til brugeren.

Radarstationen har haft flere navne i sin nu 56 årige historie. I november 1954 begyndte man ved at oprette Flyradarstation Multebjerg. I januar 1956 havde enheden fået navnet Flyverdetachement Kagerup. I januar 1957 blev det til Flyverdetachement 501, og i september 1970 Flyvestation Kagerup, hvor selve radarstationen blev Eskadrille 501.

I forbindelse med ibrugtagningen i 1971 af et nyt integreret NATO varslingssystem, kaldet NADGE, blev alt operativt personel i Eskadrille 501 overført til tjeneste i Vedbæk.

På kasernen i Kagerup oprettedes i december 1970 en skole, der fik navnet Flyvevåbnets Kontrol-og Varslingsskole til løsning af den store uddannelsesmæssige indsats, som NADGE systemet krævede. Fra november 1977 påbegyndtes uddannelsen af alle værepligtige på kasernen, og i 1979 også af konstabelelever, der skulle gøre tjeneste ved kontrol- og varslingsenhederne.

I begyndelsen af oktober 1982 blev Flyvestation Kagerup nedlagt, og Eskadrille 501 blev ændret til Radarhoved Multebjerg og underlagt Eskadrille 500 i Vedbæk. Efter at Eskadrille 500 lukkedes i september 2005 blev Radarhoved Multebjerg igen selvstændig enhed med samme navn.

I forsvarsforliget 2005-2009 af 10. juni 2004 blev det fastlagt, at Radarhoved Multebjergs radarer skulle udskiftes med en mobil 3D radar. I det seneste forsvarsforlig 2010-2014 er det besluttet, at: "Flyvevåbnets luftrumsovervågningskapacitet skal reduceres. Reduktionen indbærer nedlæggelse af den sidste stationære luftrumsovervågningsradar på Sjælland (Multebjerg-radaren)".

Om dette også indebærer, at Radarhoved Multebjerg som tjenestested nedlægges, fordi den mobile 3D radar fra forliget 2005-2009 vælges garnisoneret/placeret andet sted, må tiden vise.

Kilder:
Flemming Rune: Gribskov, 2009.
Hans A. Schrøder: Det sku' vær' så godt-, Flyvevåbnets Bibliotek, 2002.
Hans A. Schrøder: Luftforsvarets Grå Eminence, 1988.
Forsvarsforligene 2005-2009 og 2010-2014.

Radarhoved Multebjergs våbenskjold med devisen: INFESTUS NEMO PRAETER VOLABIT (Her flyver ingen fjende forbi)

Tolden i Sundet
Toldopkrævning, politik og skibsfart i Øresund 1429-1857

Gunnar Jakobsen, sekretær i Told- og Skattehistorisk Selskab, har et tilbud til FAHS's medlemmer. Selskabet står foran udgivelse af en spændende bog om Øresundstolden.

Gennem mere end 400 år spillede Øresundstolden en betydelig rolle i nord- og vesteuropæisk politik og skibsfart, og for den danske konge og den danske stat var indtægterne herfra af væsentlig økonomisk betydning.

Tolden blev indført i toldbøger, der udgør et enestående, meget omfattende kildemateriale, der er af stor historisk værdi. I Øresundstoldens lange levetid blev der i perioden 1497-1857 opkrævet told af næsten 1,8 millioner skibe.

Bogen indledes med artikler om Øresundstoldens indførelse og første år, hvorefter der følger artikler om administration og toldbygninger samt toldsatser, indtægter og regnskabsformer gennem det meste af Øresundstoldens levetid frem til 1857. En gennemgang af Øresundstoldens arkivalier, en omfattende litteraturliste og detaljerede registre afslutter naturligt værket.

Undervejs læser man om krige og internationale forviklinger i 1500-tallet i forbindelse med kampen om adgangen til Østersøen og Østersølandenes landbrugsvarer og råvarer, der var af stor betydning for Vesteuropas voksende befolkninger.

Om mor Sigbrits udfordringer af de søfarende nationer under Christian 2. omkring 1520. Om Christian 4.s stadig voldsommere toldforhøjelser, med det svenske overfald med Torstenssonskrigen 1643-45 til følge, tabet af Halland og i 1658-60 endelig også af Skånelandene.

Der kan læses om engelske skipperes helt frimodige smuglerier i 1700-tallet, om den dramatiske periode i første halvdel af 1800-tallet, hvor Danmark måtte opgive at opretholde opkrævningen af den mere end 400 år gamle told, idet en ny nation, de nordamerikanske stater, nægtede at acceptere indskrænkninger i den frie sejlads og truede med at sende en krigsflåde, der med magt kunne tiltvinge sig adgang til Østersøen.

Det er kort og godt en bog, der på mange måder supplerer den kendte Danmarkshistorie.

Der er gjort meget ud af bogens illustrationer, hvoraf mange er i farve, og som fortrinsvis stammer fra Det Kongelige Bibliotek, Frederiksborgmuseet, Helsingør Kommunes Museer og Handels- og Søfartsmuseet, mens andre er fra museer og biblioteker i Amsterdam, Bruxelles, Frankfurt, München, Stockholm og St. Petersborg. Antologien vil således være rigt illustreret, hvoraf mange er billeder fra Helsingør.

Antologien, der bliver på 672 sider, vil være smukt indbundet i hellærred i format 17 x 24,5 cm. Den er redigeret af dr. phil. Ole Degn, mens tilrettelæggelsen varetages af grafisk formgiver Dorte Cappelen.

Antologien "Tolden i Sundet" udkommer ultimo september 2010. Prisen er 448 kr. plus forsendelse. Ved bestilling inden den 20. august leveres bogen til 398 kr. plus forsendelse til FAHS's medlemmer. Bogen bestilles ved henvendelse til Told- og Skattehistorisk Selskab, Østbanegade 123, 2100 København Ø eller per e-mail til Kirsten. Lekdorf2@skat.dk, idet der henvises til FAHS.

Jean Baptiste Bernadotte/Karl 14. Johan

af Carl Felding

Den 20. oktober i år markeres det både i Helsingør og i Helsingborg at det er 200 året for Jean Baptiste Bernadotte/Karl 14. Johans landstigning i Helsingborg. I dagens arrangementer vil begge landes kongehuse være repræsenterede. Festlighederne begynder i Helsingørs Kongelig Priviligerede Skydeselskabs lokaler på Stengade. For 200 år siden lå det svenske konsulat i ejendommen, og det var her Jean Baptiste Bernadotte den 19. oktober 1810 konverterede fra fransk katolik til svensk protestant inden han dagen efter kunne stige i land i Helsingborg som ny svensk kronprins.

Monument på havnen i Helsingborg rejst til minde om Bernadottes ankomst til Helsingborg 20/10 1810

Hvem var han nu?

Han var fransk af fødsel, sprog, og patriotisk sindelag, født i Pau ved grænsen til Spanien i 1763. Faderen var jurist men uden økonomisk eller adelig baggrund, hvilket på den tid var nødvendigt for en karriere indenfor administration eller militærvæsen. Som 17 årig kom Jean Baptiste Bernadotte ind i militæret. Nogle år efter, ved den franske revolution 1789 forsvandt de adelige og økonomiske forudsætninger for en karriere. Yderligere et stort fremskridt for ham var, da Napoleon blev første konsul og senere (1804) kejser af Frankrig. På dette tidspunkt samarbejdede Napoleon og Bernadotte, om end de havde konkurreret om de højeste poster indenfor fransk militærvæsen.

I Sverige kom Gustav 4. Adolf på tronen i 1798. Han var en glødende antagonist af Napoleon og ven af England. I 1807 bombede englænderne København og tog den danske flåde. Derved havde England skaffet sig en bitter fjende i Danmark/Frederik 6. og af samme grund en sympatisør med

Napoleon. På denne baggrund fik Bernadotte opgaven at marchere op gennem Danmark og derfra invadere Sverige. Dette gennemførtes dog ikke af forskellige grunde.

Efter Napoleons fald og freden i Kiel 1814 måtte Danmark afgive Norge til Sverige, dvs. formelt til den svenske konge Karl 13., men i realiteten til Bernadotte, som blev konge af Sverige under navnet Karl 14. Johan og i Norge under navnet Karl 3. ved Karl 13.'s død 1818.

Bernadotte som person

Han var gift med franske Desideria og fik sammen med hende sønnen Oscar, som skulle efterfølge ham på den svenske trone. Hun afskyede Sverige og Stockholm og flyttede yderst modvilligt og først efter mange års ægteskab til Sverige. Hun havde i sin ungdom været "forlovet" med Napoleon, og hendes søster var gift med Napoleons bror, så der eksisterede et svogerforhold rivalerne imellem.

Bernadotte var en lang velskabt person med karisma og evne til at vinde folk for sin sag. Han var udover en fremstående hærfører også en kompetent civil administrator, hvilket han havde vist som guvernør over provinsen Hannover. Det var disse egenskaber som gjorde, at man i Sverige, dvs. den svenske rigsdag, fandt ham velegnet til at bestige tronen.

Man forventede sig økonomiske fordele ved dette valg, og håbede samtidig gennem ham at opnå Napoleons gunst. Napoleon stod i 1810 på højdepunktet af sin karriere og var Europas mægtigste mand. Sveriges rigsdag håbede desuden, at Bernadotte kunne generobre Finland, som man jo havde tabt til Rusland 1809. Bernadotte døde 81 år gammel på Stockholm Slot 1844 og er stamfader til dagens svenske kongehus. Også Danmarks dronning Margrethe er en Bernadotte gennem sin moder dronning Ingrid, datter af kong Gustav 6. Adolf af Sverige, og gennem sin oldemor dronning Lovisa, datter af kong Karl 15 og gift med Frederik 8.

Opfordring til læserne: Dyk ned i 1. verdenskrig!

af Kirsten Baunegaard

På Dansk Lokalhistorisk Forenings, DLF's årlige landsmøde i Hornstrup i april i år præsenterede historiker og medlem af styrelsen i DLF, Erik Helmer Petersen, foreningens forslag til projekttema i tiden fremover. Emnet er "Danmark under 1. verdenskrig, et nyt samfundsmønster dannes". Projektperioden spænder i praksis over 3-4 år, fra 2011 til 2014, og DLF lægger op til, at der i løbet af disse år er fremkommet nye bidrag til danmarkshistorien. Bidrag, der så kan publiceres i forbindelse med 100-årsdagen for krigsudbruddet den 1. august 1914.

DLF opfordrer derfor sine medlemmer, lokalhistoriske foreninger, arkiver og museer til at tage fat på denne periode i landets historie. Erik Helmer Petersen kommer i sit forslag til projektarbejde ind på de mulige kilder til belysning af lokalsamfundene under 1. verdenskrig. Han nævner til eksempel lokale hjælpekasser, sygekasser og arbejdsløshedskasser. Derudover omtaler han arkivalier fra de mange nedsatte kommissioner, f.eks.. prisreguleringskommissioner, huslejenævn og materiale fra lokalt udpegede tilsynsmænd. Til slut foreslår han også datidigt erindringsmateriale, privat eller offentliggjort i datidens lokalaviser.

Skulle der blandt FAHS's medlemmer og læsere af dette blad, være interesserede, der brænder for at kaste sig over lokalt kildemateriale fra denne periode og som kunne tænke sig at bidrage til undersøgelsen af og formidlingen af Danmarks indre forhold under 1. verdenskrig, ja så meld jer endelig under fanerne! Erik Helmer Petersens forslag til projekttema kan læses i sin fulde ordlyd, idet oplægget kan rekvireres hos FAHS's formand Eva Stennicke eller bestyrelsesmedlem Kirsten Baunegaard.

Efterårstur til Multebjerg i Gribskov
Onsdag den 25. august 2010 kl. 9.30 – 13.00

I fortsættelse af Ebbe Nielsen artikel inde i bladet om Radarhoved Multebjerg går vores efterårstur i år til ovennævnte lokalitet.
Ukendt af de fleste og dog det højeste punkt i Gribskov rager Multebjerg 89 meter op, her fra radarstationens høje tårn er en formidabel udsigt over store dele af Nordsjælland.

Major Allan Kjerrumgaard, der er leder af stedet, vil modtage os og fortælle om radarstationen, om funktionen, om den kolde krig og fremtiden. Herefter vil vi få forevist stedet og komme en tur op i tårnet.
Dette er en hel unik mulighed for at komme indenfor hegnet og opleve ikke ellers tilgængelige steder.
Der afsluttes med en frokost bestående af 3 stykker smørebrød, 1 øl eller vand og en kop kaffe.

Vi mødes ved Kagerup Trinbræt kl. 9.30, hvor der også er parkeringspladser. Her fylder vi de nødvendige biler op og kører i kortege gemmen den smukke Gribskov til Radarhoved Multebjerg.

Der er elevator i tårnet, men stedet er ikke egnet for kørestole på grund af de snævre forhold. Hvilket også medfører at deltagernes antal må sættes til max. 30. Pris inkl. frokost er 100 kr., som betales på stedet.

Tilmelding senest lørdag den 21. august til Torben Bill-Jessen
e-mail: tb-j@stofanet.dk eller tlf.: 49 21 86 89